

tužiocu u Podgorici. Babić je potom pušten.

Mjesec prije toga **Marija Milić** (19), bivša rukometašica iz Pljevalja, optužena je za ubistvo sugrađanina **Radmila Mitrovića** (47) s kojim je bila u emotivnoj vezi. Potpredsjednik pljevaljskog FK Rudar Radmilo Mitrović ubijen je u iznajmljenom stanu u Podgorici.

Kod „običnih” ljudi čest motiv je svađa. Obračun pripadnika kriminalnih krugova posebna je priča kao i ubistva poznatih osoba, koja su mahom nerasvijetljena. U Crnoj Gori ima oko 40 ubistava čiji su počinioци nepoznati policiji.

Navršilo se osam godina od ubistva urednika i vlasnika lista *Dan* **Duška Jovanovića**, a ubica ili ubice su nepoznati. Nerazvijetljeno je ubistvo vlasnika hotela *Avala* **Dragana Bećirovića**.

Više od deceniju traga se za ubicama **Gorana Žugića**, nekadašnjeg savjetnika za bezbjednost crnogorskog predsjednika, funkcionera državne bezbjednosti **Darka Belog Raspopovića**, te vlasnika više lokala i kockarnica u Podgorici **Blagote Bajek Sekulića**. Policija još ne zna ko je odgovoran za smrt brata i sestre **Darija** i **Marije Šurine**, koji su 2003. stradali od eksplozije u porodičnoj kući u Budvi...

Još se traga i za ubicom Nikšićanina **Vidaka M. Vorotovića** (34), koji je ubijen 15. decembra u gradu pod Trebjesom. Nepoznati muškarac pucao mu je u glavu dok je na parking ispred autobuske stanice sjedio u kolima. Vorotović je dovođen u vezu sa više krivičnih djela. Za njim je zbog sumnje da je bio član višečlane zločinačke grupe, koja je pripremala likvidaciju Baranina **Veselina Bujića**, u novembru 2008. godine raspisana međunarodna potjernica po kojoj je uhapšen u Srbiji prije tri godine. Brat ubijenog **Vorotovića Marko** (32) pripadnik je klana odbjeglog narko bosa **Darka Šarića** (42).

Marko Vorotović nije jedini koji je životom platio iz kruga povezanih sa tim klanom.

Veseljko KOPRIVICA

KAMP KONIK PRED PRAZNIKE

Vrijeme za snove

Manji broj stanovnika kampa na Koniku slavi Novu godinu. Većina ne slavi iz vjerskih razloga, a onih koji slave sve je manje zbog loše ekonomske situacije i stanja u kampu. Ove godine u kampu nema struje pa ni to malo jelki ne mogu da svijetle

Evo trinaest godina, svake godine poželim da dobijem krov nad glavom, da moja djeca imaju bolje uslove. I prošle godine sam to poželio ali se nije ispunilo”, sliježe ramenima **Ljavidim Boneštaj**. Dok razgovaramo njegovo šestoro djece polugoli se igraju u hladnoj sobi. Plafon okićen balonima samo što ne padne na njih. U čošku jelka. Ne svijetli jer, objašnjava domaći, u kampu od jula, od požara, nema struje.

Boneštaj i njegova porodica došli su u Crnu Goru u izbjegličkom talasu sa Kosova, krajem 1999. godine, skupa sa oko 1.500 Roma i Egipćana koji duže od decenije stanuju u „privremenom” kampu čije se zatva-

ranje, kao i trajno rješenje njihovog stambenog pitanja, odavno planira. Na smetlištu, udaljen od drugih stambenih dijelova grada i zajednica, kamp de facto predstavlja segregaciju. Stanovnici tog naselja praznike

čekaju u kontejnerima koje su nedavno dobili, nakon požara koji je uništio većinu baraka.

Preko 150 porodica opet su, kao prvoga dana kada su izbjegli sa Kosova, na početku. Ni krova nad glavom, ni hrane, ni odjeće i obuće, samo ono što su imali na sebi kada su se spašavali od velikog požara pod vedrim nebom razočarani u život i ljuti na vlast”, priča za *Monitor* **Ganija Pajazitaj** predsjednik Udruženja Egipćana,

„Nemamo šporet. Kod komšije ćemo da spremamo sve što treba, pošto on ima. Prije deset godina je bilo malo bolje, bilo je više para. Tada sam barem kuvao na svom šporetu”, priča Ljavidim Boneštaj dok mu jedno od šestoro djece sjedi u krilu. Nije im još, objašnjava, kupio poklone. „Prošle godine jesam, a ove godine ne znam da li ću moći”

NEISPUNJENE ŽELJE: Kamp na Koniku

čovjek koji se u kampu „pita”. Oko njega se ostali stanovnici kampa često okupljaju. „Nemamo struje a kažu da moramo sami da je plaćamo”, dobacuju okupljeni koji „znaju da je EU i za to odvojila sredstva”.

Ljavidim Boneštaj i njegova

porodica spremaće novogodišnju trpezu, kažu, na komšijinom šporetu. „Nemamo šporet. Kod komšije ćemo da spremamo sve što treba, pošto on ima. Prije deset godina je bilo malo bolje, bilo je više para. Tada sam barem kuvao na svom šporetu”, priča

Ljavidim dok mu jedno od šestoro djece sjedi u krilu. Nije im još, objašnjava, kupio poklone. „Prošle godine jesam, a ove godine nijesam siguran da ću moći”.

Bitno je, kaže, da su na okupu. „To mi je najvažnije”. Neće, objašnjava, spremati ništa posebno. „Uobičajeno. I da se popije. Volimo da se prepustimo slavlju i da zaboravimo na sve brige koje nas muče. A kad se kazaljke spoje, uzimamo čaše i nazdravljamo. Trudimo da nam ta noć bude veselija, srećnija od ostalih noći u godini. Tada poželim da smo zajedno, da smo zdravi, i da se stvari poprave”.

Ljuma Krasnići će sa svoje šestoro djece novogodišnju noć provesti sama, u mraku. Muž joj je, kaže, umro prije tri mjeseca, pa neće biti novogodišnje trpeze.

„Slavili smo dosta dobro prethodnih godina, ali za ovu i ne razmišljam. Za mene nema Nove godine. Biću sa mojom djecom. Dok mi je muž

bio živ, nikad nam nije falilo ništa. Radio je”, priča mlada žena. Dok razgovaramo četvoro od njeno šestoro djece isprobavaju odjeću koju

„Jelku nijesmo kitili, nemamo je”, priča **Blerim Krasnići**. „Ako je nabavimo do Nove godine okitićemo je, a ako ne, onda tako, bez nje. Prošle godine smo je imali, a ove godine ne mogu ni da pomislim da priuštim to mojoj porodici”

ERSTE Stiftung

*Fellowship for Journalist of Roma/Ashkali/Egyptian Origin 2012-2013
This project has been supported by ERSTE Foundation*

su dobili na poklon.

Manji broj stanovnika kampa na Koniku slavi Novu godinu. Većina ne slavi iz vjerskih razloga. A onih koji slave sve je manje i manje, zbog loše ekonomske situacije i stanja u kampu.

„Jelku nijesmo kitili, nemamo je”, priča za *Monitor* četrdesetdvogodišnji **Blerim Krasnići**. „Ako je nabavimo do Nove godine okitićemo je a ako ne, onda tako, bez nje. Prošle godine smo je imali, a ove godine ne mogu ni da pomislim da priuštim to mojoj porodici. Ne radim nigdje. Teško je, mnogo je teško. Skupljam sekundarne sirovine ali i toga je sve manje”.

Prije deset godina, prisjeća se on, bilo je mnogo bolje. „Radio sam privatno i bilo je posla a i para”. Trpeza im je bila veoma bogata, sjeća se. Prostirala se sofra, priča, i djeca su bila jako srećna okupljena oko nje. „Ove godine nemamo ni sofru, izgorjela je u požaru. A svako je imao svoj tanjir i čašu na sofri”, uzdiše sa sjetom.

Njegova žena uz osmijeh priča šta je spremala za prošle novogodišnje noći: „Pečeni bataci, meso, ćevapi, ponešto za meze”, priča dok drži polugolu bebu u naručju.

Izbačen sulundar kroz prozor dimi kao da se u Blerimov kontejner, ugalj loži. Ali, to nije ugalj. „Nemamo ni drva. Izlazim biciklom po otpadima pa nalazim poneko drvo”, kaže Blerim. „Kad će da nam puste struju, nećemo moći da se grijemo ni na šporet, jer su nam zabranili da izbacimo sulundar kroz prozor. Ako se grijem na struju onda nemam kako da je plaćam”.

Ova godina mu je, kaže, najteža. Ne može se uporediti ni sa prošlom iako je i tada bio u veoma teškoj situaciji.

„Mislim se samo kao da zaradim nekako 20 eura za Novu godinu. Da kupim djeci da nešto jedu, piju i nemamo šta drugo, u mraku, nego da spavamo”.

I sanjaju bogate trpeze, tople stanove i jelke koje svijetle.

Elvis BERIŠA

MASLINARSTVO U CRNOJ GORI

Daleko je renesansa

Iako crnogorska maslinova ulja dobijaju prestižna priznanja ne samo na takmičenjima u našoj zemlji već i u inostranstvu, a u svim dokumentima se navodi da je maslinarstvo velika šansa za ovu zemlju, to još dovoljno ne prate nadležni u Vladi Crne Gore

Ni najstariji maslinari ne pamte takav rod. Mnogi se pitaju kuda će sa tolikim uljem. „Do sada je ubrano svega nešto više od polovine plodova. Sigurno je da će se ova godina još dugo spominjati kao rekordna. Vidjeti ovako bogat rod zaista je prekrasno”, kaže za *Monitor* Ulcinjanin **Munib Abazović**. „Ne da su masline rodile, nego su prerodile”, dodaje stari maslinar i vlasnik uljare u Kotoru **Petar Čelanović**.

Prema riječima sekretara *Udruženja maslinara* u Baru **Sadetina Peričića**, dugotrajna suša i preveliko opterećenje stabla plodovima uticali su da je sadržaj ulja u plodu manji od uobičajenog, ali je zahvaljujući izuzetnom rodu prinos ulja, ipak, visok. Vlasnik ulcinjske uljare **Braća Kolari Ruždo Kolari**, kaže da maslina sorte žutica, koja dominira na našem prostoru, u normalnim godinama daje od 13 do 20, pa i 22 procenta ulja, ali sada ide uglavnom oko 14 procenata. No, i on tvrdi da je maslin-

ka zdrava, nije bilo maslinove mušice, pa se na osnovu do sada prerađenog ploda može zaključiti da su skoro sva ulja veoma visokog kvaliteta, s manje od jedan odsto kiseline.

Tome su svakako doprinijeli i novi načini sakupljanja i prerade ploda. U našim maslinjacima sada se veoma često mogu vidjeti mreže koje ne dozvoljavaju da plod padne na zemlju i prikupi kiselinu, mnogo se više maslinke kupe sa grane, a proces prerade u nešto manje od 40 mlinova uglavnom kreće odmah nakon prikupljanja ploda. Kako ističe izvršna direktorka Maslinarskog društva **Boka Vesna Đukić**, oko 80 odsto prerađenog

ploda ubrana je maslina. Zato su, za kratko vrijeme, maslinova ulja sa Crnogorskog primorja dostigla izuzetan kvalitet. Neki maslinari dobijaju prestižna priznanja ne samo na takmičenjima u našoj zemlji, već i u inostranstvu.

To, međutim, još dovoljno ne prate nadležna ministarstva u Vladi Crne Gore, iako se u svim dokumentima navodi da je maslinarstvo velika šansa

Vesna Đukić: „Katastar maslina pokazao bi realno stanje u maslinarstvu Crne Gore, a strategija razvoja ili planirana proizvodnja od države omogućila bi napredak. Očekujemo da se maslinama i na ovom prostoru posveti pažnja kao u drugim zemljama Mediterana”